

Uitsluitend per e-mail verzonden

Aan: Dhr. E.D. Wiebes, Staatsecretaris van Financiën
Dhr. L. Asscher, minister Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Dhr. M. van Rijn, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Utrecht, 23 april 2014

Geachte heren,

Vandaag staat het AO over de VAR-problematiek van Zelfstandigen in de Zorg op de agenda. Hierbij vragen wij aandacht voor de door ons voorgestelde stappen om te komen tot een doelmatige én genuanceerde aanpak van schijnconstructies in de zorg.

Draagvlak

FNV Zelfstandigen heeft de afgelopen maanden zeer intensief overleg gevoerd met alle betrokken partijen, zowel in de Kamer, op de Departementen als in het veld. Ons inhoudelijke standpunt ten aanzien van de eerder gekozen aanpak van de handhaving in de zorg hebben wij op 10 april gezamenlijk met diverse brancheorganisaties in de zorg gecommuniceerd (zie bijlage).

Het intensieve overleg én de reacties op deze brief hebben ons de overtuiging gegeven dat er draagvlak bestaat om in constructief overleg tot een werkbare oplossing te komen.

Deze route wordt ondersteund door de uitgangspunten van de FNV.

Immers, de FNV heeft in een persbericht op 9 april jl. aangegeven dat zij volledig achter de aanpak van schijnconstructies staat. Constructies die louter zijn bedoeld om premies te ontwijken, oneigenlijk gebruik te maken van fiscale faciliteiten of om eenzijdig risico's neer te leggen bij de "zelfstandige" dienen te worden bestreden.

Dit mag echter volgens de FNV niet uitmonden in een jacht op zzp'ers. De FNV vindt dat de Belastingdienst zijn pijlen vooral moet richten op de werkgevers die van een schijnconstructie gebruik maken; het is niet terecht als individuele werkenden nu de dupe worden.

Specifieke situaties in de zorg

De situatie in de zorg vraagt om specifieke aandacht. In de afgelopen jaren is de situatie ontstaan dat specifieke vormen van zorg door een samenloop van wet- en regelgeving (AWBZ, PGB, CAO) vrijwel exclusief geleverd worden door zelfstandigen. De palliatieve zorg is daar het meest in het oog springende voorbeeld van.

De handhaving van de Belastingdienst levert op dit moment problemen op bij die individuele zorgverleners. De individuele zorgverleners hebben in de afgelopen jaren een bestaan opgebouwd, veelal ondersteund door het verstrekken van een VAR-WUO. Deze zorgverleners verliezen nu per direct hun inkomen en cliënten hun zorgverlener.

Zorgvuldige transitie

Wij pleiten voor een gedifferentieerde en zorgvuldige transitie. Enerzijds staan wij achter een aanpak van werkgevers en bemiddelingsbureaus die *aantoonbaar* misbruik maken van schijnconstructies. Anderzijds vinden wij het onjuist dat zorgverleners plotsklaps inkomen en perspectief verliezen. Daarbij is het van belang om nogmaals vast te stellen dat de gesuggereerde helderheid in wet- en regelgeving en jurisprudentie geen sprake is; vanuit onze individuele belangenbehartiging zien wij vele voorbeelden waar het onderscheid tussen “constructie” en “schijnconstructie” op zijn zachts gezegd onduidelijk is.

Wij pleiten daarom voor een set aan overgangsmaatregelen die de continuïteit in de zorg borgen en die de individuele zorgverlener een reëel perspectief bieden.

Route

Wij stellen ten aanzien van de zorg het volgende concrete stappenplan voor:

1. Voorkom onevenredige gevolgen voor individuele werkenden

- a) Laat de BD op zéér korte termijn in overleg met het veld vaststellen voor welke groep zelfstandigen overgangsmaatregelen noodzakelijk zijn vanuit bovengenoemd perspectief. Uitgangspunt is dat het hier tenminste de zorgverleners betreft die eerder wel via een VAR-WUO als zelfstandige hebben kunnen werken; daarnaast is van belang dat er duidelijkheid ontstaat over de *evidente* schijnconstructies die onder het regime van de (vernieuwde) handhaving vallen.
- b) Biedt deze groep perspectief hoe zij hun werk dusdanig kunnen inrichten zodat ze voldoen aan de sectorale en fiscale regelgeving; bijvoorbeeld door gebruik te maken van door de BD reeds eerder goedgekeurde modelcontracten. Daar waar dat niet op korte termijn kan door lopende overeenkomsten en afspraken krijgen deze zorgverleners tot 1-1-2015 de tijd om over te gaan. Voor de wijze waarop tot afspraken ten aanzien van de handhaving kan worden gekomen verwijzen wij naar het constructieve overleg dat plaatsvindt tussen de Belastingdienst en het Onderwijsveld; wij stellen voor dat een dergelijk overleg ook op korte termijn voor de Zorgsector wordt opgestart.

2. Houdt focus op een gerichte aanpak van schijnconstructies

- a) Wij vragen de minister van SZW om onverminderd aandacht te geven aan de aanpak van schijnconstructies, met inachtneming van bovenstaande uitvoeringsfacetten binnen de zorg.
- b) Wij pleiten voor een zichtbare aanpak van malafide bemiddelingsbureaus en werkgevers die uit oneigenlijke overwegingen gebruik maken van schijnconstructies; een gecombineerde aanpak van de BD en de Inspectie SZW zou hier invulling aan kunnen geven.

3. Creëer randvoorwaarden voor de juiste transities per 1 januari 2015

- a) Start per direct onder regie van VWS het overleg met sociale partners hoe en onder welke voorwaarden deze vormen van zorg in de toekomst geleverd kunnen worden binnen de kaders van de diverse vormen van financiering binnen de zorg, inclusief de planvorming ten aanzien van de WMO en de hervorming van de langdurige zorg.
- b) Creëer voor werkgevers én werkenden in de zorg tijdig duidelijkheid over de gevolgen die bovenstaande hebben voor hun onderlinge verhoudingen, inclusief de rol van bemiddelingsbureaus.

Concluderend

Wij ondersteunen de aanpak van evidente schijnconstructies, die alleen als doel hebben om misbruik te maken van fiscale faciliteiten of premies te ontduiken of zorgverleners in een ongewenste afhankelijkheidspositie te brengen.

Tegelijkertijd vragen wij aandacht voor het feit dat vele zorgverleners bewust kiezen voor een positie als zelfstandige, en vanuit deze positie een belangrijke rol vervullen binnen de zorg.

Door het tegelijkertijd formuleren van overgangsmatregelen én in een gericht en afgebakend project vorm te geven aan de gewenste situatie, voorkomen we dat de aanpak van een beperkt aantal evidente misstanden onevenredige effecten op zowel de kwaliteit van zorg als op het inkomen en perspectief van de individuele zorgverlener heeft.

Met vriendelijke groet,

Henk Wesselo

Directeur FNV Zelfstandigen

Een afschrift van dit schrijven is verzonden aan de Vaste Kamercommissies van Financiën, VWS en SZW alsmede aan diverse contactpersonen op de betrokken departementen.